

Nieuwsbrief 4/2024

Van de voorzitter

Het einde van het jaar nadert alweer met rasse schreden, dit is onze laatste nieuwsbrief van 2024. Wederom een jaar vol activiteiten, wat dacht u van twee keer verhuizen. Eerst uit de molenshuur naar de units en afgelopen september uit de units naar een deel van het museum. Ook de achterkant van het museum en de ruimte van de historische kring moesten leeg. Dankzij de hulp van veel vrijwilligers is het allemaal weer gelukt. De historische kring zit tijdelijk in het TIP en dat gaat prima. Het museum hebben we gesloten, staat vol verhuisdozen. Salbam is mooi op weg met het nieuwe gedeelte, alles verloopt volgens planning, dus eind december zou het klaar moeten zijn. In januari kan er geschilderd en schoongemaakt worden, daarna kunnen we weer inrichten.

De werkgroepen gaan gewoon door tijdens het winterseizoen, Buurt- en Veldnamen is druk met de Zeeheldenbuurt. Foto en Film heeft zich gestort op 80 jaar bevrijding, u hoort hier meer over via kranten en social media. De werkgroep Museum heeft het depot uitgezocht en opgeruimd. Verder natuurlijk veel overleg vanuit het bestuur met architect, aannemer, gemeente, molenstichting en wat er verder op ons pad komt. U ziet, we vervelen ons niet.

Als u dit leest, hebben we onze najaarsvergadering alweer achter de rug. Een avond over de Nedersaksische taal, georganiseerd door de werkgroep Streektaal. Tenslotte zijn we vanaf Groningen tot en met de Achterhoek allemaal Nedersaksen. Daarom ter afsluiting een leedtiën van Johanna van Buren.

*Beste lezers, 'k weensch oew al'moal. Völle goods in 't nije joor
Goo gezonheid, neet völ zeerte. 't Wintertien neet al te laank.
Want de kollen zint zo duur en 'n kachel vreet ze op met gaank.
Dat de meimoand oons mag brengen. Men'gen mooien zonnigen dag.
En det er in den hof en op den akker good wat greuïen mag.
Mar as 't neet is veur de wind giet, dej magt blieven in 't humeur.
'n Opgewekt gemood helpt 'n meensche, better 'n tegenspoed weer deur.*

Namens het bestuur van het CCO wens ik iedereen hele goede Kerstdagen en Völle goods in 't nije joor.

Gerry Arts-Moerman

www.museum-ommen.nl/
www.oudommen.nl

Secretaris

Jan Doedens
Koekoeksbloemstraat 12,
7731 WB Ommen.
Tel. 06-31553719
j.doedens@hetnet.nl

Penningmeester

Herman Kortman
Herikstraat 39
7731 VN Ommen
hermankortman@planet.nl
Tel. 06-23944250

Bankrekening CCO

NL97 RABO 0378 9039 77

Ledenadministratie

Joke van Elburg
De Schammelte 27
7731 BL Ommen
Tel. 0529-463288
w.feddema@home.nl

De CCO heeft de volgende werkgroepen, die u via de secretaris kunt bereiken:

- Boerderij- en veldnamen
- Genealogie
- Foto-film
- Dialect
- Klederdrachten

Doelstelling

**Cultuurhistorisch
Centrum
Ommen:**

*De vereniging heeft als doel:
de belangstelling voor - en de
beleving van de geschiedenis
en de tradities van Ommen en
omgeving te bevorderen en de
betrokkenheid daarbij te ver-
groten, alles in de ruimste zin
van het woord.*

Vrijwilligersbijeenkomst

Op woensdag 8 november van 15.30 tot 17.00 uur waren alle vrijwilligers van het CCO uitgenodigd door het bestuur voor een hapje en een drankje, in de ontvangstruimte van ons gebouw. En dan gaat het om de leden van de werkgroepen, de tuinploeg, de stadsgidsen, museummedewerkers en baliemedewerkers voor Museum en TIP. Meer dan 30 mensen mocht het bestuur verwelkomen en zij werden bedankt voor hetgeen zij het afgelopen jaar allemaal hebben gedaan voor de vereniging. Het was een zeer gezellig samenzijn, waar ook nog de laatste informatie over de verbouwing werd gedeeld.

Nieuws rondom de verbouwing

Nadat eind augustus door een groot aantal vrijwilligers de units werden ontruimd, vitrines en museumstukken werden overgebracht naar de museumruimte in het gebouw, kon aannemer Salbam uit Vilsteren begin september met de verbouwing beginnen. Het museum is in deze periode t/m januari gesloten, het TIP en het Tolhuis zijn open, dinsdag t/m vrijdag van 12.00 tot 16.00 uur.

We verwachten dat tegen kerst de verbouwing klaar is en we dan met de afwerking en inrichting kunnen beginnen. In maart zal het museum weer open zijn voor bezoekers.

Ondertussen staan we niet stil: er is regelmatig bouwoverleg, overleg met gemeente en molenstichting, de werkgroepen zijn al bezig met de opstelling van kasten, tafels en computers in de HKO ruimte en het depot van het museum wordt opgeruimd en worden plannen gesmeed over de toekomstige inrichting van het museum.

We zien uit naar de afronding van alle werkzaamheden en we hopen volgend jaar weer veel bezoekers te ontvangen!

Verdwenen cultureel erfgoed

Ommen kent een rijke historie. Veel daarvan is zichtbaar en tastbaar in wat we noemen ‘Cultureel Erfgoed’. Dat zijn betekenisvolle gebouwen, spullen, soms ook gebruiken, tradities, enz, die we geërfd hebben van vorige generaties. Helaas is er ook veel verdwenen. Gebouwen die zijn afgebroken, verhalen die vergeten zijn, ontbrekende schakels naar het verleden.

Wat mooi is het om te zien dat er vergevorderde initiatieven zijn om deze vergeten verhalen weer onder de aandacht te brengen, de verdwenen plekken en gebouwen weer zichtbaar te maken. Vrijwilligers van Oud Ommen en het CCO zijn – mogelijk gemaakt met een mooie subsidie van het Cultuurfonds– bezig een 26-tal verdwenen objecten in beeld te brengen. Er worden op de plekken waar het verdwenen erfgoed vroeger te vinden was borden geplaatst met foto’s, voorzien van informatie en een QR-code met een link naar de beeldbank met meer foto’s, kaarten en gegevens.

Zo wordt er onder andere een bord bevestigd aan het pand van Bijker, de woonwinkel aan de Gasthuisstraat, waar begin vorige eeuw het Hervormd Oude Mannen- en Vrouwenhuis was gevestigd. Even verderop, waar nu ‘Residence ‘t Swarte Paard’ is te vinden, was vroeger het vermaarde hotel van de familie Gerrits met dezelfde naam. Ook hier komt een bord waarop de geschiedenis van dit pand te zien en te lezen is. De in totaal 26 objecten zijn nu al te zien op de website <https://viphol.oudommen.nl>. Hier vindt u een prachtige wandelroute langs de 26 locaties met op elke afzonderlijke plek een link naar de beeldbank met foto’s en een uitvoerige toelichting. De komende maanden worden de borden gemaakt en geplaatst. Dank aan de vrijwilligers die hier al heel wat uren aan hebben besteed. Het is een aanwinst voor Ommen en een aanrader voor ieder die zich wat meer wil verdiepen in onze streekgeschiedenis.

Jan Heijink

Vanuit de Werkgroep Streektaal

De werkgroep is het afgelopen jaar uitgebreid met enkele mensen, daarmee zijn er zomaar meer mogelijkheden ontstaan. Leven in de brouwerij. Het nieuwe groepje mensen is geheel vrijblijvend, zonder verplichtingen, bij elkaar gekomen. De eerste bijeenkomsten werd er eigenlijk vooral gebrainstormd. Heel prettig daarbij is dat elk lid een eigen achtergrond of netwerk heeft, waar de hele werkgroep voordeel bij kan hebben.

Dus zijn we, onder het genot van een kop koffie, vanuit de “Waarom-vraag” gaan kletsen. Waarom is Streektaal belangrijk? Waarom willen wij ons hiervoor inzetten? Dit versterkte de bewustwording van het feit dat streektaal, niet gewoon “plat proat’n” is, als een soort ondergeschikt dialect van het Algemeen Beschaafd Nederlands. Onze streektaal is een uiting van een cultuur. Kenmerkend voor de bewoners van Noord en Oost Nederland, heel Noord-Duitsland en Zuid-Denemarken. Het gaat over een manier van denken en doen. Over hoe je in het leven staat. Hierbij horen gebruiken die oeroud zijn en ergens over gaan.

Geweldig hoe je dan van elkaar kunt leren. Vooral mooi ook, omdat je voelt dat het over jezelf gaat.

Daarna kwam de “Hoe-vraag”. De dialectmaand kwam als een belangrijk item naar voren. We kunnen jullie meegeven dat op dit moment ideeën worden uitgewerkt. Het krijgt langzaam steeds meer vorm. We hadden de hoop dat we ook van andere regionale historische verenigingen konden leren, misschien zelfs kunnen samenwerken. Maar dat heeft op dit moment nog niet zoveel opgeleverd als we zouden willen.

Wat wel erg helpt, is dat er op dit moment steeds meer aandacht en waardering voor streektaal ontstaat. Nog niet zo lang geleden moesten kinderen zo snel mogelijk hun dialect vergeten en Nederlands leren. Er zijn genoeg voorbeelden van mensen die zich onzeker voelden omdat ze de “en” inslikten: loop’n i.p.v. lopen. Of mensen die het zichzelf aanleerden om met een “hete aardappel in de keel” te praten om vooral hun dialect te verbergen. Terwijl er tegenwoordig, in 2024, cursussen Streektaal worden gegeven. Voor mensen die alleen maar ABN kunnen.

Maar de taal kunnen spreken is nog wat anders dan de cultuur en identiteit, die eronder zit, kunnen begrijpen. Geweldig interessant. Mocht u dit ook vinden, dan is de podcastserie “De Nedersaksen” een aanrader. In de serie vertellen allerlei bekende en minder bekende mensen uit Groningen, Drente, Overijssel en Gelderland over hun ervaringen en belevenissen die te maken hebben met streektaal en bijbehorende cultuur. Vragen over dialectverschillen komen er weinig aan de orde. Dus de vraag “allemaal” of “allemaol” is in de serie niet interessant. Maar wel bijvoorbeeld de oorspronkelijke bedoeling van de woorden meisje, magie, wicht, deern, enz.

Mooi ook dat de najaarsvergadering in het teken stond van dit boeiende onderwerp.

Mocht u, geachte lezer, ideeën, tips en/of energie hebben voor onze werkgroep Streektaal, maak dan geheel vrijblijvend contact met Leida Bruins, Marietje Rhee, Cathrien Kats, Alex Schuurman, Hans Hoekman of Harry Muskee. Wij staan er open voor. In ieder geval: Tot een andere keer.

Harry Muskee

Ledenavond, 21 november in de Kern

Na de inloop met koffie, thee en een plak koek of cake, heet onze voorzitter Gerry Arts-Moerman om 20.00 uur alle aanwezigen en de spreker van vanavond, Albert Bartelds van harte welkom.

Eerst volgen wat inleidende mededelingen over de bouw, welke voorspoedig gaat. Naar verwachting zal de oplevering 24 december zijn, waarna het schoonmaken, schilderen en inrichten kan beginnen. Ook vertelt ze dat de werkgroep Foto en Film bezig met het zoeken van foto's i.v.m. de viering van de 80 jarige bevrijding volgend jaar. Joke Koot vraagt nog naar namen van mensen die geboren zijn op 11 april, deze kunnen doorgegeven worden via info@ommen.nl. Ook vermeldt de voorzitter dat de werkgroep Buurt- en Veldnamen druk bezig is met de voorbereiding van de buurtvisite van de Zeeheldenbuurt. Daarnaast is er een mooi project gaande over het "Verdwenen Erfgoed", samen met Oud-Ommen, De Darde Klokke en het CCO.

En onze stadsgidsen, die in het kader van Open Monumentendag diverse rondleidingen hebben verzorgd. En natuurlijk alle vrijwilligers die dit jaar hebben geholpen!

Na het 2de kopje koffie of thee heet Harry Muskee allen van harte welkom en vertelt over de ontwikkelingen binnen de werkgroep Streektaal en stelt de leden van de werkgroep voor.

"Het gaat, zo zegt Harry, niet alleen om de taal, maar ook over de cultuur".

En dan krijgt de spreker van de avond, Albert Bartelds, het woord. Hij stelt zich eerst voor en vertelt over zijn roots, de ervaringen met de gastlessen en de lezingen die hij geeft. Vervolgens vertelt hij in smeulige streektaal, doorspekt met allerlei anekdotes en voorbeelden uit zijn leven en de muziek, over de ontstaansgeschiedenis van de (Streek)taal. Het Nedersaksisch is, zo blijkt, een echt officiële taal en veel (jonge) mensen hebben honger naar onze eigen taal! Het wordt een te uitgebreid verhaal als je alles wilt noteren wat hij in ruim een uur heeft gezegd..... Het was in ieder geval zeer onderhoudend en inspirerend.

Tot slot zingt hij met begeleiding van een vriend nog een paar liedjes, uiteraard in de eigen Streektaal.

Cathrien Kats van de werkgroep bedankt Albert voor zijn bijdrage en overhandigt hem een leuk pakketje. Daarna wijst de voorzitter nog op het blad "Nedersaksen" en sluit tegen 22.00 uur de vergadering. Het was een geslaagde avond met een tevreden spreker, 53 enthousiaste leden en 17 niet-leden, waarvan er 5 lid zijn geworden van het Cultuur Historisch Centrum Ommen (CCO)!

80 jaar vrijheid voor Ommen

Ook als CCO willen we een bijdrage leveren aan de viering van 80 jaar vrijheid en hebben hiervoor subsidie van de gemeente aangevraagd en inmiddels toegezegd. We gaan een fototentoonstelling inrichten over de bevrijding van Ommen in samenwerking met de werkgroep Foto en Film en we willen leerlingen van het Vechtdal College betrekken bij het verhaal dat we kunnen laten zien van en horen over de 2e oorlog, dit a.d.h.v. objecten en foto's die we in het museum hebben. Ook wordt er gewerkt aan de totstandkoming van een fotoboek over de bevrijding van Ommen, dat volgend jaar verschijnt.

Extra ledenvergadering

Van de notaris kregen we bericht dat zij voor de gemeente bezig is met de akte van de uitbreiding van het opstalrecht bij het museum in Ommen. En dan is een stemming door de ledenvergadering vereist. Als bestuur hebben we daar niet meteen bij stil gestaan, de leden zijn immers al bekend met de bouw via de nieuwsbrieven. Daarnaast zijn er ook geen bezwaren binnengekomen op de ledenvergadering van 22 april jl. en zijn er vanuit het CCO geen investeringen mee gemoeid.

Maar, aldus de notaris: "De uitbreiding van het opstalrecht wordt juridisch vormgegeven als een nieuw opstalrecht (onder dezelfde voorwaarden) op een extra perceel. Er zullen dus straks twee opstalrechten naast elkaar bestaan. Dit is een overeenkomst tot het verkrijgen van een registergoed, waarvoor volgens de statuten goedkeuring nodig van de ledenvergadering. De stemming door de ledenvergadering is dus wel vereist."

Dus dat houdt in dat we een extra ledenvergadering hebben vastgelegd: **woensdag 15 januari om 19.30 uur** in de Kern, waar we middels de stemming zullen voldoen aan deze formaliteit. De koffie of thee staat in ieder geval klaar. Wees welkom!

De Legende van Historisch Ommen

1.

Verhalen onderweg de tijd smeden legenden en sagen
Hier, op deze grond wordt gebouwd voor in de toekomst
Een verleden plek van waarheidsvindingen en onderweg
Het museum zelve een museum zal dragen

2.

Gedoken in een archiefla
Vult historisch dialect zich aan
Bij het uitgaan van licht galmen vrijwilligers verhalen
Vergaderingen en bedrijvigheden hoorbaar na

3.

Een wolf die rook aan Ommens verleden
Moest huilen om bewaarde verhalen van overledenen
Overlevenden die dat hoorden zongen mee, en zo ontstond er
Een nieuw historisch feest Ommen geheten

*Fijne Legendarische Feestdagen,
Viviane Rose Huisdichter Historisch Museum Ommen
Voormalig stadsdichter van Ommen 2019-2021*

